

STIG H. CHRISTENSEN
OG UNN CHRISTENSEN

Fange 37722 i Ravensbrück

MUSEUMS
FÖRLAGET

Meta som ung student. Hun ble arrestert på Trondheim politikammer hvor hun arbeidet med å skrive ut pass.

Meta – «fange 37722 i Ravensbrück» – ble arrestert på Trondheim politikammer

I en liten, men tilsvarende interessant bok forteller Stig H. og Unn Christensen sin mors krigshistorie fra Trondheim. «Fange 37722 i Ravensbrück» heter den 128 siders store boken som ikke ruver i den norske bokhøsten, men som er desto viktigere.

SOM UNG DAME HJEMME I TRONDHEIM ble Meta Christensen, som bokens hovedperson heter, arrestert i november 1943 21 år gammel. Hun ble forhørt av ingen ringere en Gerhard Flesch som var den brutale sjefen for Gestapo i Midt-Norge. Da hun ble pågrepet arbeidet hun ved Trondheim politikammers fremmedavdeling og var bl.a. opptatt med å skrive ut falske identitetskort til norske patrioter som av en eller annen grunn måtte flykte.

Meta ble arrestert natten til 2. november 1943 og ført til det beryktede Misjonshotellet hvor bl.a. Gestapo hadde sitt hovedkvarter. Herfra ble hun transportert til Falstad, videre til Grini og deretter til konsentrasjonsleiren Ravensbrück hvor det i løpet av krigen kom til å være ikke mindre enn 103 norske kvinner sammen med ca. 120 000 andre. Ravensbrück var naziregimets kvinneleir.

*Hornemannsgården 9. april
1940.*

Den som har vært i Ravensbrück vet at det å være fange her ikke var noe direkte søndagsskoleopphold. Her var det råhet og brutalitet som stod på dagsorden; særlig fordi det var kvinner og fordi det i mange tilfeller av mannlige fangevoktere som rådde over et helt spekter av kvinner som de nær sagt kunne gjøre hva de ville med. Særlig gjaldt dette de såkalte «medisinske undersøkelser» som ikke hadde noen som helst slags medisinsk betydning, men som ble foretatt mer av perverse og sadistiske grunner for å tilfredstille undersøgerens ego og perverterte sinn.

Den som setter seg ned og leser historien om Ravensbrück vil fort bli forferdet over denne bestialitetens leir hvor det blant kvinnene utviklet seg en holdning som gjelder mer om jungelens lov enn noe annet – at den sterkeste overlever. Hendelsene i leiren satt kvinnene i stand til å gjøre og være med på de verste ting, og selv om mye av det er beskrevet i litteraturen, vil noe for alle forbli i «glemslens hav». Det er rett og slett for vanskelig å forholde seg til.

Midt oppe i dette var Meta Christensen, og dette forteller hennes to barn om på en ærlig og lettfattelig måte som gjør at leseren får forståelse om hva dette handler om. Særlig for yngre lesere og den oppvoksende slekt er dette verdifullt.

For den som interesserer seg for krigen og menneskeskjebner, er denne lille boken et funn – samtidig som den er en hyldest og et «testamente» fra en ung kvinne og en mors opp-

Ingen enkeltrom i arresten på Hornemannsgården.

levelser under 2. verdenskrig. Det er ikke alle som får anledning til å skrive det, men Stig H. og Unn Christensen gjør det på en fin måte.

Meta ble med De Hvite Bussene hjem til Norge da krigen var over, og levde et interessant liv i fortsettelsen. Hun engasjerte seg i Amnesty og i Bestemødre mot atomvåpen og i flere andre ideelle organisasjoner til menneskehetens beste. Hun skrev til statsminister Olof Palme og hun stilte offentlige spørsmål til utenriksminister Knut Frydenlund. Hun engasjerte seg også i Den internasjonale Ravensbrück-komiteen. Hun besøkte også Ravensbrück i 1991 i forbindelse med et TV-program.

Etter krigen tok den unge passkriveren fra Trondheim politikammer opp psykologistudiene og avla psykologisk embetseksamen. Hun gikk også i psykoanalyse og ble skolepsykolog for å vie størsteparten av sitt yrkesaktive liv ved å være psykolog ved en institusjon for barn. Psykoanalysen og psykomotorisk fysioterapi hjalp henne med å komme over traumene hun ble påført i Ravensbrück. De ble aldri helt borte, men hun lærte seg å leve med dem.

Meta Christensen tilhører en gruppe kvinner som «stod for en støyt». Som ikke lot seg knekke verken i første, andre eller tredje – eller fjerde omgang. De ville noe med livet sitt. De ville leve og de trodde ikke på den nazistiske tankegangen om «forakt for svakhet».

8. mai 1945 i bakgården på Hornemannsgården. NS-fanger bringes inn.

Opplevelsene i Ravensbrück fulgte Meta inn i alderdommen. Da hun lå på et sykehjem i Oslo og så opp på en åpen skapdør, ba hun folk rundt seg om å lukke døra. Der inne var krigens opplevelser. Mange år etterpå gjorde det like vondt – og det var like vanskelig som «den gang da».

Boken «Fange 37722 i Ravensbrück» – som er utgitt av Museumsforlaget – bør leses og fordøyes i små porsjoner. Og teksten bør gjennomreflekteres igjen og igjen for å skape en større forståelse for hva de 103 norske og de mange unevnte kvinnene i leiren var igjennom. Det avtvinger respekt – en respekt man rører ved å lese denne tankevekkende boken som mange bør lese.

Metas attest var skrevet under av Jan Dybdal.

Trondheim, 13. juli 1945.

A t t e s t .

Frk. Margrete Sæther, født den 15. februar 1922 i Linderøy, var ansatt som kontorbetjent II ved politikammerets fredssekretariat til hun den 2. november 1943 ble arrestert av det tyske gestapo-politi.

Som bestyrer av politikammerets fredssekretariat i den tiden frk. Sæther var ansatt der, fikk jeg et ganske inngående kjennskap til henne. Bortsett fra at hun var en mer enn alminnelig dyktig kontorbetjent, viste hun en enestående god nasjonal holdning. Gjennom sitt virke på fredssekretariatet hjalp hun på en intelligent og fruktbringende måte hjemmefronten i dens arbeid mot undertrykkerne. Hun tok herunder en stor risiko i arbeidet med å hjelpe det undertrykte folk, et arbeid som tilslutt førte til arrestasjon og opphold i konsentrasjonsleir, bl. a. i Ravensbrück, hvor hun var internert til freden kom.

Det er kun én mening om frk. Sæthers holdning under okupasjonstiden. Hun var aldri i tvil om den retning hun hadde å holde. Jeg kan uten den minste tvil konkludere med at frk. Sæther fra første stund viste en utpreget fast nasjonal holdning.

Jens Dybbø
politibetjent.